II

(Az EK-Szerződés/Euratom-Szerződés alapján elfogadott jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező)

HATÁROZATOK

TANÁCS

A TANÁCS HATÁROZATA

(2008. december 18.)

a 853/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az antimikrobiális anyagok bontott baromfi felületi szennyeződésének eltávolítására való alkalmazása tekintetében történő végrehajtásáról szóló tanácsi rendeletre vonatkozó bizottsági javaslat elutasításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2009/121/EK)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 202. cikkére,

tekintettel az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról szóló, 2004. április 29-i 853/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre [1] és különösen annak 3. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a 853/2004/EK rendeletnek az antimikrobiális anyagok bontott baromfi felületi szennyeződésének eltávolítására való alkalmazása tekintetében történő végrehajtásáról szóló tanácsi rendeletre vonatkozó bizottsági javaslatra,

tekintettel a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozatra [2] és különösen annak 5. cikkére,

mivel:

(1) A 853/2004/EK rendelet különleges higiéniai szabályokat állapít meg az állati eredetű élelmiszerekre vonatkozóan az élelmiszeripari vállalkozók számára. Úgy rendelkezik, hogy az élelmiszeripari vállalkozók az állati eredetű termékek felületi szennyeződésének eltávolításához semmilyen más anyagot nem használhatnak, csak vizet, kivéve, ha az anyag használatát a rendelettel összhangban engedélyezték.

(2) A közösségi politikák végrehajtása során biztosítani kell az emberi egészség magas szintű védelmét. Az élelmiszerekre és takarmányokra irányadó, a Közösség által elfogadott intézkedéseket az emberi és állati egészségre vonatkozó lehetséges kockázatok megfelelő értékelésére kell alapozni, figyelembe véve a hozzáférhető tudományos bizonyítékokat, megtartva, vagy ha tudományosan indokolt, akkor növelve az emberi és az állati egészségnek a Közösségben biztosított védelmi szintjét. Kulcsfontosságú prioritást jelentenek a Közösségben az élelmiszertermelés egész folyamata alatt a magas szintű higiéniai előírások, valamint az olyan anyagok alkalmazásának elkerülése vagy tilalma, amelyek esetlegesen nem megfelelő higiéniai viszonyokat lepleznek.

(3) A közösségi politikák megvalósítása során biztosítani kell emellett a környezet magas szintű védelmét is, mind környezetpolitikai jogszabályok útján, mind pedig azzal, hogy a környezetpolitikai követelményeket más közösségi szakpolitikák és tevékenységek meghatározása és megvalósítása során is érvényesítik.

(4) A Bizottság javaslata hangsúlyozza, hogy a bontott baromfi felületi szennyeződésének eltávolítására alkalmazott több antimikrobiális anyag, mint például a klór-dioxid, a savas nátrium-klorit, a trinátrium foszfát, illetve a peroxisavak, kockázatot jelenthetnek a vízi környezetre, a szennyvízrendszereknél dolgozó alkalmazottak

[1] HL L 139., 2004.4.30., 55. o.
[2] HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

egészségére, valamint a szennyvízrendszerek és/vagy szennyvíztisztító telepek üzemeltetésére és teljesítményére. A klórt tartalmazó antimikrobiális anyagok alkalmazása klórorganikus vegyületek keletkezését eredményezheti, amelyek közül több is le nem bomló, biológiailag felhalmozódó, illetve rákkeltő. A foszforvegyületek pedig hozzájárulnak az európai regionális tengerek eutrofizációjához, ami az algák tömeges elszaporodását és egyéb nem kívánatos zavarokat eredményez a vízi környezetben.

(5) A Közegészségügyi Vonatkozású Állat-egészségügyi Intézkedések Tudományos Bizottsága 1998. október 30-án jelentést adott közzé a „bontott baromfi antimikrobiális kezelésének előnyeiről és korlátairól", és azt ajánlotta, hogy teljes körű felmérést kell végezni minden alkalommal, mielőtt szennyeződés-eltávolító vegyület vagy szennyeződés-eltávolító módszer alkalmazásának engedélyezésére kerülne sor.

(6) Az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) 2005. december 14–15-én szakvéleményt fogadott el a „bontott baromfira antimikrobiális anyagként alkalmazott peroxisavak hatásosságának értékeléséről". A Hatóság azt állapította meg, hogy a peroxisavak hatásosságát nehéz volt megítélni, mert a benyújtott protokollokról nem volt mindig pontos leírás, és még abban az esetben is, ha volt, nem volt elégséges a peroxisavak kereskedelmi feltételek melletti hatásosságának bemutatására.

(7) Az EFSA 2008. március 6-án szakvéleményt fogadott el „a klór-dioxid, a savas nátrium-klorit, a trinátrium foszfát és a peroxisavak által az antimikrobiális rezisztencia kialakulása tekintetében gyakorolt lehetséges hatás értékeléséről". A megállapítások nyomán az EFSA ösztönzi az ilyen típusú anyagokra való érzékenység kialakulásának valószínűségéről és ezek gyógyászati antibiotikumokkal és egyéb antimikrobiális hatóanyagokkal szembeni rezisztenciájának lehetőségéről folytatott további kutatásokat.

(8) Az Egészségügyi és Környezeti Kockázatok Tudományos Bizottsága és az Új és Újonnan Azonosított Egészségügyi Kockázatok Tudományos Bizottsága 2008. március 18-án és 2008. április 2-án közös szakvéleményt fogadott el a bontott baromfi mikrobiális felületi szennyeződésének eltávolítására alkalmazott négy anyag környezeti hatásáról és az antimikrobiális rezisztenciára gyakorolt hatásukról. Kijelentették, hogy „jelenleg nem rendelkeznek elegendő ismerettel a különböző biocidek alkalmazásának lehetséges negatív hatásairól", és megállapították, hogy átfogó mennyiségi értékelések készítéséhez nem áll rendelkezésre elegendő információ. Környezeti szempontból aggodalomra adott okot a bontott baromfiban maradó lehetséges szermaradványokkal kapcsolatban a rezisztensebb törzsek elterjedésének, illetve kiválasztódásának lehetősége.

(9) A rendelkezésre álló tudományos információk alapján nem zárható ki annak lehetősége, hogy ezen anyagok engedélyezése következtében megemelkedhet az antimikrobiális rezisztencia szintje az emberi szervezetben.

(10) Az antimikrobiális rezisztencia kialakulása olyan kérdés, amellyel a humán orvostudomány területén működő nemzetközi szervek is folyamatosan, kiemelten foglalkoznak. A Bizottság több jelentős jogalkotási kezdeményezést tett annak érdekében, hogy a takarmányokhoz, az állatok állat-egészségügyi kezeléséhez és az élelmiszerekhez kötődő antimikrobiális rezisztencia csökkenjen.

(11) Hasonlóképp, a Tanács 2008. június 9–10-i ülésén tanácsi következtetéseket fogadott el az antimikrobiális rezisztenciáról, kiemelve, hogy az antimikrobiális rezisztencia Európában és a világon egyaránt egyre jelentősebb egészségügyi probléma.

(12) Az Európai Parlament 2008. június 19-i állásfoglalásában kifejtette, hogy a fenti okokból nem ért egyet a bizottsági javaslattal, és a Tanácsot annak elutasítására szólította fel.

(13) Mivel nem állnak rendelkezésre tudományos adatok arra vonatkozóan, hogy ezen anyagok használata milyen veszélyekkel jár, az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 2002. január 28-i 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet [1] 7. cikkében említett elővigyázatossági elvet kell alkalmazni. Ezen elv szerint azokban az esetekben, ahol a rendelkezésre álló információk értékelését követően bebizonyosodik az egészségkárosító hatások lehetősége, de a helyzet tudományos megítélése még bizonytalan, egy átfogóbb kockázatértékeléshez szükséges további tudományos információk összegyűjtéséig a Közösség területén előírt magas szintű egészségvédelem megvalósítása érdekében ideiglenes kockázatkezelési intézkedéseket lehet bevezetni.

(14) Ösztönözni kell ezért, hogy az élelmiszeripari vállalkozók és a kutatási programok adatokat gyűjtsenek, melyek alapján az érintett anyagok hatásossága, az antimikrobiális rezisztencia kialakulása, valamint az esetleges környezeti hatások mindenre kiterjedően felmérhetők. Az EFSA e célból közös AFC/BIOHAZ útmutatót [2] tett közzé az állati eredetű élelmiszerek mikrobiális felületi szennyeződésének eltávolításához használt anyagok biztonságosságának és hatásosságának értékeléséhez szükséges adatok benyújtásáról. A Tanács úgy véli, hogy meg kell várni az adatgyűjtés eredményét és az adatok értékelését, és ezért a Bizottság javaslatát jelenleg el kell utasítania,

A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

1. cikk

A Tanács a 853/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az antimikrobiális anyagok bontott baromfi felületi szennyeződésének eltávolítására való alkalmazása tekintetében történő végrehajtásáról szóló tanácsi rendeletre vonatkozó bizottsági javaslatot elutasítja.

[1] HL L 31., 2002. 2.1., 1. o.
[2] The EFSA Journal (2006), 3888., 1. o.

2. cikk

Ezt a határozatot *az Európai Unió Hivatalos Lapjában* ki kell hirdetni.

Kelt Brüsszelben, 2008. december 18-án.

a Tanács részéről
az elnök
M. BARNIER